

รูปแบบการสแกนเพื่อพัฒนาทักษะการสังเคราะห์ข้อมูลโดยการเรียนรู้แบบนำตนเอง
ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี

ธนวัฒน์ วรรณประภา

คุณูปนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

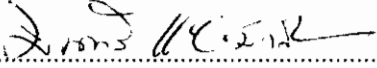
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

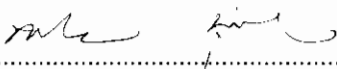
กรกฎาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

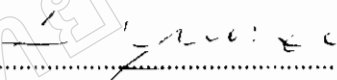
คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์และคณะกรรมการสอบคุณิพนธ์ ได้พิจารณา
คุณิพนธ์ของ ณะวัฒน์ วรรณประภา ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาคณิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมคุณิพนธ์

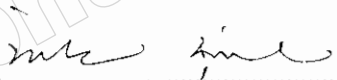

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี เข้มกลีกร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์เกสร บุญอ่ำไพ)

คณะกรรมการสอบคุณิพนธ์

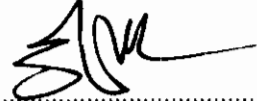

..... ประธาน
(ว่าที่ร้อยตรี ดร.มนัส บุญประกอบ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี เข้มกลีกร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์เกสร บุญอ่ำไพ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับคุณิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปรัชญาคณิพนธ์บัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ 8 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2558

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาจากคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา ครั้งที่ 1 ปีงบประมาณ 2557

กิตติกรรมประกาศ

คุษณินพนธ์นี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาให้คำปรึกษา การให้คำแนะนำที่ถูกต้อง และการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องจาก รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แย้มกสิกร ประธานกรรมการควบคุมคุษณินพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์เกสร บุญอำไพ กรรมการควบคุมคุษณินพนธ์ และศาสตราจารย์ ดร.พจน์ สะเพียรชัย กรรมการสอบเค้าโครงคุษณินพนธ์ ที่ได้กรุณาแนะนำ ให้คำปรึกษาด้วยดี ตลอดระยะเวลาในการดำเนินงานวิจัย อันเป็นสิ่งที่ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างดี ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ ว่าที่ร้อยตรี ดร.มนัส บุญประกอบ ประธานสอบปากเปล่า และ รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย กรรมการสอบปากเปล่า ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงแก้ไขทำให้คุษณินพนธ์ฉบับนี้ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบและให้คำแนะนำแก้ไข เครื่องมือ การประเมินรับรองรูปแบบการสอนด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองเพื่อพัฒนาทักษะ การสังเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี

ขอขอบพระคุณคุณพ่อจำรูญ คุณแม่บุหงา วรรณประภา คุณแม่สมพงษ์ ทศพิมพ์ นางสาวอมรรักษ์ ทศพิมพ์ และทุกคนในครอบครัวที่ให้งำลังใจตลอดมา

ธนวัฒน์ วรรณประภา

52810130: สาขาวิชา: เทคโนโลยีการศึกษา; ปร.ด. (เทคโนโลยีการศึกษา)

คำสำคัญ: รูปแบบการสอน/ การเรียนรู้แบบนำตนเอง/ ทักษะการสังเคราะห์ข้อมูล/ สื่อสังคมออนไลน์

ชณะวัฒน์ วรรณประภา: การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการสังเคราะห์ข้อมูลด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ สำหรับบัณฑิตระดับปริญญาตรี (DEVELOPMENT OF DATA SYNTHESIS SKILLS DEVELOPMENT MODEL BASE ON SELF - DIRECTED LEARNING AND SOCIAL MEDIA FOR UNDERGRADUATES STUDENTS) คณะกรรมการควบคุมคุณภาพนิพนธ์: มนตรี แยมกสิกร, กศ.ด., ทิพย์เกสร บุญอำไพ, ปร.ด. 319 หน้า ปี พ.ศ. 2558.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการสังเคราะห์ข้อมูลด้วยการเรียนรู้แบบการนำตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ 2) เพื่อทดสอบและประเมินการใช้รูปแบบการสอนฯ และ 3) เพื่อรับรองรูปแบบการสอนฯ วิจัยนี้เป็นแบบการวิจัยและพัฒนาที่มีวิธีการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ระยะ 10 ขั้นตอนประกอบด้วย ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูลสำหรับการสร้างรูปแบบการสอน ระยะที่ 2 สร้างและพัฒนารูปแบบการสอน ระยะที่ 3 ทดสอบและประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการสอน และระยะที่ 4 การประเมินรับรองรูปแบบการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้รูปแบบการสอนเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปี 2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 35 คน

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

1. ผลของการออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอนด้วยการเรียนรู้แบบการนำตนเองเพื่อพัฒนาทักษะการสังเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ มีองค์ประกอบประกอบด้วยหลักการของรูปแบบการสอน จุดประสงค์ของรูปแบบการสอน กระบวนการจัดการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนรู้ และข้อตกลงเบื้องต้น สำหรับกระบวนการเรียนการสอนนั้นมี 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนการเรียนรู้ ขั้นการกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ ขั้นการรวบรวมข้อมูล ขั้นการจัดการข้อมูล ขั้นการประยุกต์ข้อมูล และขั้นการประเมินชิ้นงาน

2. ผลการทดสอบและประเมินการใช้ของรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการสังเคราะห์ข้อมูลด้วยการเรียนรู้แบบการนำตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว แบบวัดซ้ำ (One way repeated measure ANOVA) พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากกรทดลองครั้งที่ 1 มีค่าเท่ากับ 9.71 คะแนนเฉลี่ยจากการทดลองครั้งที่ 2 มีค่าเท่ากับ 10.68 คะแนนเฉลี่ยจากการทดลองครั้งที่ 3 มีค่าเท่ากับ 11.60 และคะแนนเฉลี่ยจากการทดลองครั้งที่ 4 มีค่าเท่ากับ 11.42 หลังจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของ Scheffe จากการทดลองพบว่า คะแนนเฉลี่ยคงที่ในการทดลองครั้งที่ 3 และครั้งที่ 4

3. การรับรองรูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการสังเคราะห์ข้อมูลด้วยการเรียนรู้แบบการนำตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ โดยผู้ทรงเชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นต่อรูปแบบการสอนฯ อยู่ในเกณฑ์ “เหมาะสมมากที่สุด” โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54

52810130: MAJOR: EDUCATIONAL TECHNOLOGY;

Ph.D (EDUCATIONAL TECHNOLOGY)

KEYWORDS: INSTRUCTIONAL MODEL/ SELF - DIRECTED LEARNING/ INFORMATION
SYNTHESIS SKILLS/ SOCIAL MEDIA

THANAWAT WANNAPRAPHA: DEVELOPMENT OF DATA SYNTHESIS SKILLS
DEVELOPMENT MODEL BASE ON SELF - DIRECTED LEARNING AND SOCIAL MEDIA FOR
UNDERGRADUATES STUDENTS. ADVISORY COMMITTEE: MONTREE YAMKASOKORN, Ed.D.,
TIPKESORN BOONUMPAI, Ph.D. 319 P. 2015.

The purposes of this research were to: 1) to design and develop instructional model with self-directed learning for develop information synthesis skills through social media, 2) to test and evaluate the instructional model, and 3) to validate the instructional model. The research and development process (R & D) was used in this study. The research methods were divided into four phases which comprised 4 steps: phase 1 – creating an instructional model, phase 2 – developing an instructional model, phase 3 – implementing and validating the efficiency of the model, and phase 4 – validating the instructional model by the experts. The instructional model was implemented with 35 undergraduate students at the Faculty of Education, Burapha University

The research results revealed that:

1. The designing and developing of the instructional model with self-directed learning for develop information synthesis skills through social media comprised of 5 main elements; they were: 1) the principle of instructional model, 2) the objectives of instructional model, 3) the teaching and learning process, 4) the evaluation of learning outcomes, and 5) general agreement for learning process. The instructional process comprised of 6 stages: 1) learning contract stage, 2) define learning target stage, 3) information collection stage, 4) information management stage, 5) information application stage and 6) product evaluation stage.
2. The result of testing and evaluating the use of instructional model with self-directed learning for develop information synthesis skills through social media indicated that the mean score of the first round testing was at 9.71, the mean score of the second round testing was at 10.68, the third round was at 11.60 and the mean of the fourth round was at 11.42 this results suggested that there was a development of data synthesis skill and it reached the constant level in round 3 and round 4 of testing
3. The instructional model with self-directed learning for developing information synthesis skills through social media, was validated by 7 experts and it was found that the instructional model was “highly appropriate”, with the average score of 4.54

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
คำถามการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดการวิจัย.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการสอน.....	12
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบการนำตนเอง.....	16
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.....	45
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการสังเคราะห์ข้อมูล.....	55
แนวคิดเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมออนไลน์.....	76
การประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง.....	82
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	88
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	94
ระยะที่ 1 ศึกษาข้อมูลสำหรับการสร้างรูปแบบการสอน.....	102
ระยะที่ 2 สร้างและพัฒนา รูปแบบการสอน.....	119
ระยะที่ 3 ทดสอบและประเมินประสิทธิภาพรูปแบบการสอน.....	119
ระยะที่ 4 การประเมินรับรองรูปแบบการสอนโดยผู้เชี่ยวชาญ.....	124

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	125
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	126
ตอนที่ 1 ผลการออกแบบและพัฒนารูปแบบการสอนด้วยการเรียนรู้ แบบการนำตนเองเพื่อพัฒนาทักษะการสังเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ สื่อสังคมออนไลน์.....	126
ตอนที่ 2 ผลทดสอบและประเมินการใช้ของรูปแบบการสอน ด้วยการเรียนรู้แบบการนำตนเองเพื่อพัฒนาทักษะการสังเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สื่อสังคมออนไลน์.....	144
ตอนที่ 3 ผลการรับรองรูปแบบการสอนด้วยการเรียนรู้แบบการนำตนเอง เพื่อพัฒนาทักษะการสังเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์.....	157
5 ต้นแบบชิ้นงาน.....	158
บทนำ.....	158
ทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบการสอน.....	160
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	165
องค์ประกอบของรูปแบบการสอน.....	165
หลักการของรูปแบบการสอน.....	166
จุดประสงค์ของรูปแบบการสอน.....	166
กระบวนการจัดการเรียนการสอน.....	167
การประเมินผลการเรียนรู้.....	169
รายละเอียดขั้นตอนกระบวนการจัดการเรียนการสอน.....	172
6 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	187
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	187
วิธีดำเนินการวิจัย.....	187
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	188
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	189

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
สรุปผลการวิจัย.....	189
อภิปรายผล.....	191
ข้อเสนอแนะ.....	194
บรรณานุกรม.....	196
ภาคผนวก.....	204
ภาคผนวก ก.....	205
ภาคผนวก ข.....	209
ภาคผนวก ค.....	217
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	319

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการเรียนแบบมีครูกำกับ กับการเรียนแบบนำตนเอง.....	35
2 เปรียบเทียบบทบาทของผู้สอนและผู้เรียนตามขั้นตอน ของกระบวนการเรียนรู้แบบนำตนเอง.....	36
3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	94
4 ผลการสังเคราะห์ขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอนที่สร้างขึ้น.....	102
5 ผลการวิเคราะห์ประเมินชิ้นงานร่วมกันตามแบบบันทึกคะแนนประเมินชิ้นงาน และเกณฑ์การให้คะแนนชิ้นงาน.....	122
6 เปรียบเทียบพัฒนาการของการพัฒนารูปแบบการสอน.....	141
7 คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีทักษะการรวบรวมข้อมูล.....	143
8 ผลการวิเคราะห์การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับ Sphericity สำหรับคะแนนที่ได้จากทักษะการรวบรวมข้อมูล.....	144
9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนที่ได้จากทักษะการรวบรวมข้อมูล.....	144
10 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการเก็บคะแนนพัฒนาการ ด้านทักษะการรวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการของ Scheffe.....	145
11 คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีทักษะการจัดการข้อมูล.....	146
12 ผลการวิเคราะห์การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับ Sphericity สำหรับคะแนนที่ได้จากทักษะการจัดการข้อมูล.....	147
13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนที่ได้จากทักษะการจัดการข้อมูล.....	147
14 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการเก็บคะแนนพัฒนาการ ด้านทักษะการจัดการข้อมูล ด้วยวิธีการของ Scheffe.....	147
15 คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีทักษะการประยุกต์ใช้ข้อมูล.....	148
16 ผลการวิเคราะห์การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับ Sphericity สำหรับคะแนน ที่ได้จากทักษะการประยุกต์ใช้ข้อมูล.....	149

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
17	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนที่ได้จากทักษะการประยุกต์ใช้ข้อมูล.....	149
18	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการเก็บคะแนนพัฒนาการด้านทักษะการประยุกต์ใช้ข้อมูล ด้วยวิธีการของ Scheffe.....	150
19	คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีทักษะการสังเคราะห์ข้อมูล.....	151
20	ผลการวิเคราะห์การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวัดซ้ำด้วย Wilks' Lambda.....	152
21	ผลการวิเคราะห์การทดสอบข้อตกลงเบื้องต้นเกี่ยวกับ Sphericity สำหรับทักษะการสังเคราะห์ข้อมูล.....	152
22	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนที่ได้จากรูปแบบการสอน.....	152
23	เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการเก็บคะแนนพัฒนาการด้านทักษะการสังเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ด้วยวิธีการของ Scheffe.....	153
24	ผลการรับรองรูปแบบการสอนด้วยการเรียนรู้แบบนำตนเองเพื่อพัฒนาทักษะการสังเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์.....	154
25	กระบวนการเรียนการสอน.....	167
26	กิจกรรมในภาพรวม.....	218
27	รายละเอียดเกณฑ์การให้คะแนนประเมินรายงานการค้นคว้า.....	312
28	ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน โดยผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 6 คน.....	316
29	ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน.....	317
30	ค่าความยาก-ง่ายของแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน.....	318

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	9
2 หน้าเว็บไซต์ของ Facebook.....	81
3 รูปแบบการสอนร่างที่ 1.....	129
4 รูปแบบการสอนร่างที่ 2.....	134
5 รูปแบบการสอนร่างที่ 3.....	140
6 กระบวนการเรียนการสอนตามรูปแบบการสอนร่างที่ 3.....	141
7 กราฟพัฒนาการการเรียนรู้คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีทักษะการรวบรวมข้อมูล.....	145
8 กราฟพัฒนาการการเรียนรู้คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีทักษะการจัดการข้อมูล.....	148
9 กราฟพัฒนาการการเรียนรู้คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีทักษะการประยุกต์ใช้ข้อมูล.....	151
10 กราฟพัฒนาการการเรียนรู้คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนที่มีทักษะการสังเคราะห์ข้อมูล.....	154
11 รูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการสังเคราะห์ข้อมูล โดยการเรียนรู้ แบบการนำตนเองผ่านสื่อสังคมออนไลน์ สำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี.....	171